

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hollósi István ügyvéd által képviselt felperesnek, a SCHMIDT Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fejér Megyei Bíróság 2011. május 4-én kelt 14.G.40.067/2008/89. számú ítélete ellen a felperes részéről 90. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 (kettőszázezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 900.000 (kilencszázezer) forint feljegyzett jogorvoslati illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes az alperessel mint fővállalkozóval 2006. március 9-én megkötött alvállalkozási építési szerződésben az építető ... Önkormányzat megrendelése alapján kivitelezésre kerülő ... Gyermek és Ifjúsági Tábor szállóépületének teljes körű kivitelezését vállalta I. osztályú minőségben, az alapozási munkák kivételével, 133 millió forint + 20 % ÁFA, azaz bruttó 159.600.000 forint vállalkozói díj ellenében. A szerződés szerint a kivitelezés kezdő időpontja 2006. március 10., a szerkezetkész állapot megvalósításának határideje 2006. április 18., a kivitelezés befejezésének időpontja 2006. június 21., az eredményes műszaki átadás-átvételi eljárás befejezésének és a használatbavételi engedély átadásának időpontja 2006.

június 23., azzal, hogy a teljesítési határidőn belül meghatározott határidők is kötbérterhesek (4. pont).

A pénzügyi elszámolásra vonatkozóan a 13. pont úgy rendelkezett, hogy számla benyújtására havonta, a teljesítésnek megfelelően van lehetőség, a számlához egyebek mellett a megbízó által aláírt teljesítésigazolást is csatolni kell, a fizetési határidő a számla kiállításától számított 30 nap, banki átutalással; a fizetési ütemezésre nézve azt is rögzítették, hogy az I. részteljesítés 2006. május 1-jén a 4. pontban meghatározott szerkezetkész állapot elérésekor 30 millió forint + ÁFA, a II. részteljesítés 2006. június 15-én 83 millió forint + ÁFA, a végteljesítés 2006. június 23-án 20 millió forint + ÁFA; a számlát a megbízó helyszíni képviselőjének „kifizethető” jelzéssel kell ellátnia.

A 15.2. pont szerint a késedelmi kötbér napi 200.000 forint, amelynek maximum értéke a vállalkozói díj 10 %-a, a 15.6. pont értelmében a kötbér összege a számlából kerül levonásra; a 15.8. pont úgy rendelkezett, a részhatáridők kötbére az átadási véghatáridő teljesítése esetén sem igényelhető vissza.

A munkaterület átadás-átvételére és a felperesi munkakezdésre 2006. március 22-én került sor. Ezzel összefüggésben a mindkét fél részéről aláírt építési napló rögzíti, hogy az építési területet bejárás után a felek képviselői a terveknek és a munkálatok elvégzésére megfelelőnek találták.

Az alperes a 2006. március 28-i építési naplóbejegyzésben az ütemterv elkészítését kérte a felperestől, amely a szerződésben szereplő részhatáridőket is figyelembe veszi; a 2006. március 31-i építési naplóbejegyzésben felhívta a felperes figyelmét az ütemterv és a szerződésben foglalt részhatáridő szigorú betartására, továbbá kérte a munkavégzés felgyorsítását; 2006. április 6-án az alperes az építési naplóban ismét sürgette az ütemterv elkészítését, a munkák felgyorsítását a szerződés szerint; ez utóbbi kérését 2006. április 24-én megismételte.

A felperes 2006. május 19-i építési naplóbejegyzésében a padló homokfeltöltési munkái elvégzését, valamint a homlokzati színmeghatározást kérte, utalva arra is, e nélkül nem lehetséges a homlokzati falburkolatok megrendelése. Válaszként az alperes 2006. május 22-én azt rögzítette az építési naplóban, hogy a feltöltés a kivitelező feladata, a színes burkolati típusok egyeztetését, megrendelését pedig már a szerződéskötést követően el kellett volna végezni, egyúttal bejelentette azt is, hogy a munka gyorsítása érdekében újabb alvállalkozókat fog bevonni.

Az alperes a 2006. június 12-i naplóbejegyzésben azt rögzítette, hogy bejelenti kötbérigényét, továbbá, hogy naplómellékletként átadja az ütemtervet, amelynek betartását szigorúan ellenőrzi.

A felperes 2006. június 14-i naplóbejegyzésében nem fogadta el az alperes kötbérigény bejelentését, arra hivatkozott, hogy a szerződésben vállalt fizetési feltételeknek az alperes nem tett eleget, ami 14 napos csúszást jelent, továbbá különböző, a munkavégzést gátló körülményekre is utalt. (pld. a 2006. június 11-én bejelentett külső közmű patak alatti átvezetését nem tudta elvégezni, alperesi

döntés hiányában a homlokzatszint még nem tudta megrendelni, hiányoznak a vízrákötési engedélyek, a földmunkákat, rézsűmunkákat az alperes nem végezte el stb.)

Az alperes 2006. július 3-i naplóbejegyzésében a munka felgyorsítását, 2006. július 14-i naplóbejegyzésében „a többszörösen vállalt határidő szigorú betartását” kérte, majd 2006. július 21-én azt rögzítette a naplóban, hogy a létesítmény többszöri ígéret ellenére sem készült el, az épület befejezési határideje a jelenlegi anyag és létszám mellett megbecsülhetetlen.

Az építtető önkormányzat arra hivatkozással, hogy a létesítmény a 2006. július 7-i teljesítési határidőre nem készült el, 2006. augusztus 8-án elállt az alperessel kötött fővállalkozási szerződéstől. Erre tekintettel az alperes 2006. augusztus 9-én felfüggesztette a felperesi kivitelezési munkákat, amit az építési naplóban is rögzített.

Az alperes a szerkezetépítési munkákra vonatkozóan 2006. május 30-án egy bruttó 18 millió forint, továbbá egy bruttó 27.500.000 forint összegről szóló teljesítésigazolást, 2006. július 5-én pedig bruttó 27.500.000 forint összegről szóló teljesítésigazolást állított ki, a teljesítésigazolások alapján benyújtott felperesi számlákat kifizette. Az alperes a szerződés alapján összesen 67.100.000 forint + ÁFA összeget fizetett meg a felperesnek.

Az építtető önkormányzat és az alperes 2006. október 30-i keltezéssel megállapodást kötöttek a közöttük 2006. február 24-én bruttó 179.398.249 forint (149.498.541 forint + ÁFA) vállalkozói díjjal létrejött, az építtető elállása folytán 2006. augusztus 8-án megszűnt fővállalkozói szerződés elszámolása tárgyában, amelyben rögzítették, hogy a fővállalkozói szerződés alapján az alperes részére részteljesítésként 29.232.226 forint + ÁFA (bruttó 35.078.671 forint) kifizetésére került sor, ugyanakkor az alperest a vállalkozási szerződés alapján a bruttó vállalkozói díj 10 %-ának megfelelő mértékű, 17.939.825 forint összegű meghíúsulási kötbérfizetési kötelezettség terheli, megállapodtak, hogy közösen szakértőt bíznak meg az elállásig teljesített szolgáltatások értékének megállapítására, és a szakértő által megállapított összeget az önkormányzat a meghíúsulási kötbér, valamint a már kifizetett részteljesítés összegével csökkentve megfizeti az alperesnek.

Az alperes 2007 márciusában a ... Bíróságon 25.657.550 forint megfizetése iránt pert indított az építtető önkormányzattal szemben arra hivatkozással, hogy az elállása folytán megszűnt fővállalkozási szerződésből eredő elszámolási kötelezettsége alapján az önkormányzatnak az elvégzett munkákért vállalkozói díj címén 17.552.804 forint, továbbá jogalap nélküli gazdagodás címén 8.104.746 forint tartozása áll fenn vele szemben a megállapodásuknak megfelelően közösen felkért szakértő véleménye alapján, a részteljesítésként már kifizetett összeget és az önkormányzat felé fennálló meghíúsulási kötbérfizetési kötelezettségét is figyelembe véve. A per a ... Bíróság előtt ... szám alatt folyamatban van.

A felperes 2008. április 21-én előterjesztett, a Ptk. 402. §-ára alapított keresetében az alperest 72 millió forint és 2006. június 16-tól a kifizetésig a törvényes mértékű késedelmi kamatok megfizetésére kérte kötelezni. A kereseti előadás szerint az alperes a vele kötött alvállalkozói szerződés alapján fizetendő 133 millió forint + ÁFA vállalkozói díjből 72 millió forint + ÁFA összeget annak ellenére nem fizetett meg, hogy a felperes teljesítette a szerződést.

A felperes vitatta az alperes ellenkérelmében foglaltakat, az alperesi beszámítási kifogással szemben azt állította, hogy a kivitelezési munkák késedelme nem neki felróható okból következett be, a késedelmet az alperes azon felróható magatartása okozta, hogy a munkaterületet a szerződésben rögzített határidőnél később bocsátotta rendelkezésére, amit a munkaterület átvételekor azért nem kifogásolt, mert úgy ítélte meg, hogy a határidőket ennek ellenére tartani tudja, ugyanakkor az alperes felróható késedelme e körben ettől függetlenül fennáll, különös tekintettel arra, hogy az alperes nem bizonyította azon állítását, hogy a munkaterület átadása azért szenvedett késedelmet, mert a felperes nem volt hajlandó átvenni azt.

A felperes szerint további késedelmet okozott az alperes azon felróható magatartása, hogy a II. részteljesítéshez kapcsolódó számlát csak teljesítésigazolással együtt lett volna hajlandó befogadni, a teljesítésigazolást azonban nem volt hajlandó kiadni annak ellenére, hogy a felek közötti alvállalkozói szerződés a II. részszámla benyújtását és teljesítését nem kötötte meghatározott műszaki tartalom teljesítéséhez. Ennek következtében a felperes nem tudott eleget tenni az alvállalkozóival szembeni fizetési kötelezettségeinek, ami akadályozta a megfelelő ütemű munkavégzést.

A felperesi előadás szerint az alperes a szerződésből fakadó egyéb kötelezettségeit is késedelmesen teljesítette, amit a felperes 2006. június 14-én az építési naplóban is rögzített.

Tekintettel arra, hogy az alperes felróható késedelme a felperes késedelmét kizárja, a felperes felróható késedelmére hivatkozással előterjesztett beszámítási kifogás megalapozatlan.

A felperes egyebekben úgy nyilatkozott, álláspontja szerint nem minősül szakkérdésnek az, hogy a késedelem nem neki felróható, ezért ebben a körben nem kéri a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleményének kiegészítését.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt állítva, az alvállalkozói szerződés alapján összesen 67.100.000 forint + ÁFA összeget kifizetett a felperesnek, a perben kirendelt igazságügyi szakértő szakértői véleményében foglaltakra tekintettel az elvégzett munkák után a felperest ezen felül még 32.686.399 forint + ÁFA illetné meg, amire azonban azért nem tarthat igényt, mert az alvállalkozói szerződés felperesnek felróható késedelmes teljesítésével összefüggésben ezt meghaladó követelése keletkezett a felperessel szemben, amelyet a kereseti követelés erejéig beszámítási kifogásként érvényesít.

A beszámítási kifogás körében az alperes állította, hogy az alvállalkozói szerződés 15.2. pontja alapján a felperest a bruttó vállalkozói díj 10 %-ának megfelelő mértékű, 15.960.000 forint összegű késedelmi kötbérfizetési kötelezettség terheli,

mert a kivitelezési munkákat a szerződésben meghatározott véghatáridőig nem teljesítette annak ellenére sem, hogy az építési naplóban az alperes folyamatosan rögzítette a késedelem tényét, és felhívta a felperest a munkák felgyorsítására.

A felperes továbbá a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján viselni tartozik az alperes abból eredő kárát, hogy a kivitelezési munkák felperesnek felróható késedelme miatt az építtető önkormányzat elállt az alperessel kötött fővállalkozási szerződéstől, és 17.939.855 forint meghiúsulási kötbérigényt érvényesített az alperessel szemben, amely az alperesnél tényleges kárként merült fel. Annak következtében pedig, hogy az építtető elállása miatt a fővállalkozói szerződésben rögzített nettó 149.498.541 forint összegű fővállalkozói díj nem került az alperesnek kifizetésre, elmaradt haszonként e fővállalkozói díj és a perbeli alvállalkozói szerződés alapján az alperesnek fizetendő nettó 133 millió forint különbözeteként jelentkező 16.498.545 forint kár érte az alperest, aminek megfizetésére ugyancsak megalapozottan tarthat igényt a felperestől.

A beszámítási kifogással kapcsolatos felperesi védekezéssel szemben az alperes állította, kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kivitelezési munkák nem neki, hanem a felperesnek felróható okból szenvedtek olyan fokú késedelmet, ami az építtető elállásához vezetett.

A munkaterület átadásának részéről nem volt akadálya a szerződésben meghatározott időpontban, ez kizárólag azért késett, mert a felperes nem volt hajlandó átvenni a munkaterületet. Ebben a körben az alperesi késedelem hiányát bizonyítja az is, hogy a felperes a munkaterület átadásakor nem rögzítette az építési naplóban az esetleges alperesi késedelemre vonatkozó kifogásait, annak ellenére sem, hogy az alvállalkozási szerződés 8.10. pontja alapján a teljesítést gátló körülményekről haladéktalanul köteles volt értesíteni a felperest, amely kötelezettsége egyebekben a Ptk. 392. § (2) bekezdéséből is következik. A munkaterület átadásával kapcsolatosan az alperes a Ptk. 4. § (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem hivatkozhat saját felróható magatartására, azt pedig, hogy e körben a késedelem az alperesnek felróható okból következett volna be, a felperes nem bizonyította.

Fizetési késedelmére is megalapozatlanul hivatkozik a felperes, mert a felperesi számlákat a fizetési határidőn belül minden esetben maradéktalanul kiegyenlítette. A szerződés szerinti II. részteljesítésről a felperes nem nyújtott be számlát, ennél fogva ennek kifizetésével az alperes nem is eshetett késedelemben, a teljesítésigazolás kiállításának a felperes által kifogásolt elmaradását pedig az indokolta, hogy ekkor már előre látható volt a felperes késedelme, a teljesítésigazolás kiadására ezért nem került sor.

Egyebekben pedig a becsatolt építési napló bizonyítja azt, hogy az alperes mindent megtett annak érdekében, hogy a felperes határidőben teljesítsen.

Az elsőfokú bíróság a felperes indítványára szakértőt rendelt ki annak megállapítására, hogy a felperes mennyiben, milyen minőségben teljesítette az alvállalkozói szerződésben foglaltakat, és erre tekintettel milyen összeg megfizetésére tarthat igényt az alperessel szemben.

A szakértőként kirendelt ... eljáró ... igazságügyi szakértő véleménye szerint az elvégzett munkák alapján felperest 99.786.399 forint + ÁFA illeti meg, amelyből

67.100.000 forint + ÁFA összeget az alperes már megfizetett, így 32.686.399 forint + ÁFA nem került kifizetésre a felperes részére. A szakértői vélemény egyebekben megállapítja azt is, a létesítmény műszaki tartalmát figyelembe véve az alvállalkozói szerződésben megszabott határidő alig-alig volt tartható, az alvállalkozónak a magyar építőipari gyakorlatban szokatlan összeszedettséggel kellett volna a kivitelezést lebonyolítania ahhoz, hogy egyáltalán az esélyt megteremtse a szerződésben vállalt kötelezettségek betartásához, amit a rendelkezésre álló dokumentumok tanúsága szerint nem, vagy csak részben sikerült megvalósítania. Az okiratokból megállapíthatóan a műszaki ütemterv elkészítését a fővállalkozó műszaki ellenőre azt követően is sürgette, hogy a kivitelezés megkezdődött, maga az ütemterv kifejezetten elnagyolt, semmiképpen nem alkalmas arra, hogy ezen feszített ütemű kivitelezést le lehessen bonyolítani a segítségével, az építési naplóban feljegyzett létszámadatok is több munkafolyamat esetében meglehetősen alacsonynak tűnnek a körülmények ismeretében.

Az elsőfokú bíróság a 2011. május 24-én meghozott 14.G.40.067/2008/89. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest az alperesnek 83.250 forint eljárási költség, 400.000 forint + ÁFA ügyvédi munkadíj, továbbá az államnak 900.000 forint eljárási illeték megfizetésére kötelezte. Az ítélet indokolása szerint az építető elállt a felperessel kötött fővállalkozási szerződéstől, így a felperes és az alperes közötti alvállalkozói szerződés teljesítésére csak részben került sor. Az elvégzett munkák ellenértékeként felperes 99.786.399 forint + ÁFA összegre tarthatott igényt, amelyből az alperes 67.100.000 forint + ÁFA összeget megfizetett, így az alperesnek 32.686.399 forint + ÁFA tartozása maradt fenn.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok, így különösen az építési napló, a felperes korábbi ügyvezetőjének tanúvallomása, a felek előadása alapján nem találta megállapíthatónak azt, hogy a felperes az alperes késedelme miatt teljesítette késedelmesen az alvállalkozási szerződést. Az elsőfokú bíróság kifejtette, a felperes a szerződésben előírtnál 12 nappal későbbi időpontban az építési naplóba tett megjegyzés nélkül vette át a munkaterületet, tehát azt maga is megfelelőnek találta, a felperes korábbi ügyvezetője pedig tanúként úgy nyilatkozott, az átvételkor a késedelmet nem tartották relevánsnak, bíztak abban, hogy a határidők ennek ellenére tarthatók lesznek. A perben maga a felperes is elismerte, hogy a II. részszámla kiállítására nem került sor a szerződésben rögzített összegről, ebből következően a részszámla kiállítása és benyújtása hiányában, annak kifizetésével az alperes nem eshetett késedelembe, ugyanakkor az építési naplóban nincs nyoma annak, hogy a felperes az alperesi fizetési késedelemre hivatkozott volna, illetve hogy az alperes fizetési késedelme a folyamatos munkavégzést akadályozta volna. Az építési napló egyébként sem támasztja alá a felperes alperesi késedelemre való hivatkozását, mert abból az állapítható meg, hogy az alperes folyamatosan kérte a munkák felgyorsítását, a vállalt határidő betartását, amire a felperes nem tett észrevételt, ugyanakkor az alperesi késedelemre vonatkozó felperesi bejegyzéseket az alperes az építési naplóban megcáfolta.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem tudta kimenteni a késedelmes teljesítés miatti felelősségét, ezért az alperes beszámítási kifogásként megalapozottan érvényesít a felperes kereseti követelésével szemben késedelmi

kötbérigényt, valamint a kötbért meghaladóan az építető önkormányzat által a peranyag részét képező megállapodásból megállapíthatóan vele szemben érvényesített meghiúsulási kötbér megfizetésére irányuló kártérítési igényt. Arra tekintettel pedig, hogy az alperesi beszámítási kifogás a kötbér és a kötbért meghaladó 17.939.825 forint kár vonatkozásában 33.899.825 forint összegben alapos, amely összeg több a felperest még megillető vállalkozói díj követelés összegénél, a kereset elutasításának volt helye.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását, az alperes 32.686.399 forint és járulékai megfizetésére kötelezését kérte.

A fellebbezés szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a kivitelezési munkák az alperes felróható magatartása miatt szenvedtek késedelmet; az építési naplóból megállapíthatóan a munkaterületet az alperes 12 napos késedelemmel és ekkor is csak részben adta át, aminek korábbi ügyvezetője és az utolsó tárgyaláson meghallgatott tanú vallomása szerint az volt az oka, hogy az alperes nem készült el az alapozási munkákkal, a munkaterület mintegy fele részén az alperes még annak átadása után is alapozási munkákat végzett; az alperes késedelme e körben attól függetlenül fennáll, hogy a felperes korábbi ügyvezetője a perben tett nyilatkozata szerint bízott abban, hogy e körülmények nem gátolják a teljesítési határidő betartását.

A felperes álláspontja szerint kétséget kizáróan megállapítható az is, hogy a szerződés szerinti előfinanszírozás keretében a II. részszámlát az alperesnek 2006. június 15-én 83 millió forint + ÁFA összegben kellett volna kifizetnie, e kötelezettségének azonban pénzügyi nehézségeire hivatkozással nem tett eleget, és azt közölte a felperessel, hogy ne is állítson ki számlát, mert nem fizeti ki. Arra figyelemmel pedig, hogy a szerződés értelmében a teljesítésigazolás számla kiállításának feltételét képezte, nem róható a felperes terhére, hogy miután a teljesítésigazolás kiadását az alperes megtagadta, nem állított ki számlát. Az alperes fizetési kötelezettségének elmulasztása miatt került a felperes abba a helyzetbe, hogy nem tudta kifizetni az alvállalkozóit, amit az utolsó tárgyaláson meghallgatott felperesi alvállalkozó tanúvallomása is bizonyít. Azt pedig, hogy az alperes a fizetési nehézségei miatt nem tudott fizetni, a per utolsó tárgyalásán meghallgatott tanú vallomása mellett becsatolt, 2006. december 11-én kelt alperesi levél is bizonyítja, amelyben az alperes arra hivatkozik, hogy likviditási gondjai vannak.

Abból következően, hogy a rendelkezésre álló adatokból kétséget kizáróan megállapíthatóan a kivitelezés késedelme nem a felperesnek, hanem az alperesnek felróható okból következett be, alaptalan a felperes felróható magatartására alapított alperesi beszámítási kifogás. Alaptalan továbbá a beszámítási kifogás azért is, mert az alperes kártérítési igénye egyetlen elemét sem bizonyította, az alperes és az önkormányzat közötti per befejezését megelőzően egyébként sem állapítható meg, hogy az alperest érte-e kár, illetve hogy mekkora az elmaradt haszon.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokaira tekintettel; hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság a bizonyítékok alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, nem állapítható meg, hogy a felperes azért teljesített volna késedelmesen, mert az alperes késlekedett szerződéses kötelezettségei teljesítésével.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges tényállást megfelelő bizonyítást követően, a rendelkezésre álló adatok, bizonyítékok Pp. 206. §-a szerinti helyes értelmezésével, mérlegelésével helytállóan állapította meg, és az arra alapított jogi következtetése is helytálló.

Az elsőfokú bíróság a perben kirendelt igazságügyi szakértő aggálytalan, a peres felek által sem vitatott szakértői véleményét ítélezése alapjául elfogadva helytállóan állapította meg azt, hogy az alperessel kötött alvállalkozási szerződés alapján elvégzett munkák ellenértékeként a felperes még 32.686.399 forint megfizetésére tarthat igényt az alperessel szemben.

A felperesi követeléssel szemben, a felperesnek járó vállalkozói díj erejéig az alperes által beszámítási kifogás útján érvényesített késedelmi kötbérigény és a késedelmi kötbért meghaladó kártérítési igény vonatkozásában a Ptk. 246. § (1) bekezdésében és 339. § (1) bekezdésében foglaltakra, továbbá a beszámítási kifogással szemben előterjesztett felperesi védekezésre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg azt, hogy az alperes terhére nem volt megállapítható olyan felróható késedelem a szerződésből eredő kötelezettségei teljesítésével összefüggésben, ami a Ptk. 303. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a felperes késedelmét és ezáltal az alperessel szembeni késedelmi kötbérfizetési, illetve kártérítési kötelezettségét kizárttá tenné.

A felperes a perben úgy nyilatkozott, a késedelem felróhatóságának vizsgálatát nem tekinti olyan különleges szakértelmet igénylő kérdésnek, amelynek tisztázására igazságügyi szakértői bizonyítás lenne szükséges, és annak ellenére, hogy az általa elvégzett munkák és azok ellenértékének megállapítására bizonyítási indítványának megfelelően kirendelt igazságügyi szakértő véleménye arra utaló megállapításokat is tartalmazott, hogy a szerződésben rögzített határidők teljesítése érdekében a felperes a kivitelezés lebonyolítása során nem az adott helyzetben tőle elvárható módon járt el, a felperes kifejezett nyilatkozatot tett arra nézve, hogy a felróhatóság körében nem kéri igazságügyi szakértő kirendelését, illetve a kirendelt igazságügyi szakértő véleményének kiegészítését. A Pp. 3. § (3) bekezdésében, 177. § (1) bekezdésében, valamint 164. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel ezért ebben a körben szakértői bizonyításra nem kerülhetett sor.

Azt, hogy a munkaterület átadás-átvételére az alperesnek felróható okból került volna késedelmesen sor, az építési naplóbejegyzések nem támasztják alá, a felperes az építési naplóban nem kifogásolta a munkaterület szerződésben rögzített időpontnál későbbi átadását, e körben az alperes felróható késedelmére utaló felperesi bejegyzést az építési napló nem tartalmaz. A munkaterület alperesnek felróható késedelmes átadásának tényét a felperes fellebbezési előadásával szemben a tanúvallomások sem támasztják alá.

Az építési napló adatai alapján továbbá kétséget kizáróan az sem állapítható meg, hogy az alperes késedelmesen teljesítette volna a szerződésből eredő egyéb kötelezettségeit.

A rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az I. részszámlát az alperes határidőben maradéktalanul kiegyenlítette. A szerkezetépítési munkák vonatkozásában 2006. május 30-án és július 5-én kiállított alperesi teljesítésigazolásokból pedig az állapítható meg, hogy a II. részszámla szerződésben rögzített fizetési ütemezésben előírt teljesítési időpontjában, 2006. június 15-én a felperes még a szerkezetépítési munkákkal sem készült el, annak ellenére, hogy a szerkezetkész állapot megvalósítását 2006. április 18-i határidőre vállalta. Erre a jelentős kivitelezői késedelemre tekintettel pedig nem róható az alperes terhére az, hogy a II. részteljesítéshez kapcsolódó számla kiállításához nem adta ki a teljesítésigazolást, figyelemmel egyebekben arra is, hogy a szerződés 13. pontja a számlák benyújtására a teljesítésnek megfelelően biztosított lehetőséget.

Az alperes késedelmi kötbérkövetelését a felperes kizárólag a neki felróható késedelem hiányára hivatkozással kérte elutasítani, egyebekben a késedelmi kötbérigényt sem jogalapjában, sem összegaszerúségében nem vitatta, ezért azt az elsőfokú bíróság helytállóan találta megalapozottnak, figyelemmel arra is, hogy a 2006. április 18-i részteljesítési határidőt a szerződés a véghatáridő betartásától függetlenül is kötbérkötelesnek minősítette.

Az alvállalkozói szerződés alapján elvégzett munkák 32.686.399 forint ellenértékéből a késedelmi kötbér levonása után a felperest megillető 16.726.399 forint összeggel szemben a Ptk. 246. § (2) bekezdése alapján érvényesített, a kötbért meghaladó 18.478.400 forint összegű alperesi kártérítési igényből 17.939.855 forintot tesz ki az építető önkormányzat által az alperessel kötött megállapodás alapján bizonyítottan érvényesített megghiúsulási kötbér összege, amely önmagában meghaladja a késedelmi kötbér beszámítása után a felperest még vállalkozói díj címén megillető összeget. Ily módon a per eldöntése szempontjából nem volt jogi jelentősége annak, hogy az alperes elmaradt haszon címén igényt tarthat-e kártérítésre és milyen összegben. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a beszámítási kifogást a felperesnek járó vállalkozói díj összege erejéig megalapozottnak találta, és erre tekintettel a keresetet elutasította.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alkalmazásával az elvégzett ügyvédi tevékenységre figyelemmel, mérsékelt összegben megállapított, az általános forgalmi adót is tartalmazó ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére, a felperes illetékfeljegyzési joga folytán feljegyzett jogorvoslati illeték megfizetéséről pedig a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2011. október 11.

. Bánki Horváth Mária s. k.,  
a tanács elnöke

. Felker László s.  
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,  
bíró

A kiadmány hitelül